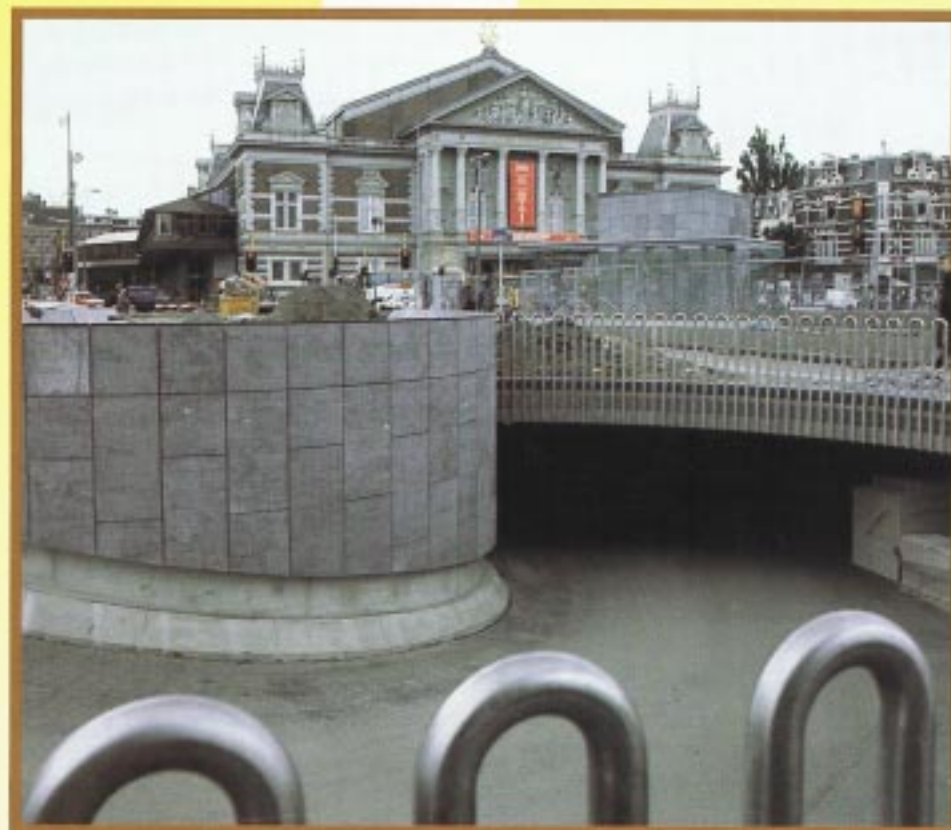

Albert Heijn besluit dertigjarige zoektocht met ondergrondse vestiging op Museumplein

Albert Heijn is al tientallen jaren vertegenwoordigd met een drietal kleinere vestigingen rond het Museumplein in Amsterdam. En al die tijd werd gezocht naar een geschikte locatie voor één grote supermarkt. Op 8 juli was het dan eindelijk zover. Op die datum opende Albert Heijn de deuren van een grote supermarkt onder het heringerichte Museumplein.

De vestiging van Albert Heijn onder het Museumplein.

gezet. Hoewel het Museumplein, een ontwerp uit 1902 van de architect Cuypers - die ook voor het ontwerp van het Rijksmuseum tekende - in de loop der jaren de nodige veranderingen heeft ondergaan, bleef het al die tijd haar functie trouw. Het vormde onveranderd het decor voor groot-schalige evenementen. Buiten die evenementen om lag het Museumplein er echter vaak verlaten bij. De aantrekkingskracht op bewoners uit omliggende buurten was gering.

Dynamischer

Nadat vele plannen om het Museumplein een dynamischer functie te geven niet in beleid werden vertaald, besloot de Amsterdamse gemeenteraad in 1990 dat er een herinrichtingsplan voor het Museumplein moest komen. Het stadsdeelbestuur Zuid werkte een Nota van Uitgangspunten uit. In 1992 werden de uitgangspunten van het stadsdeel Zuid door B&W van Amsterdam goedgekeurd. Vervolgens werd een masterplan voor het Museumplein ontwikkeld door de Deense architect Andersson. Onderdeel van dit plan was een ondergrondse parkeervoorziening.

Voor de projectontwikkeling van deze parkeergarage tekende ING Vastgoed.

In 1995 ronderde Ahold Vastgoed besprekingen af met ING Vastgoed om een gedeelte van de ondergrondse parkeergarage te benutten voor een supermarkt. Overeengekomen werd dat er een Albert Heijn zou verrijzen op -1 niveau. De ingang van de parkeergarage en de toegang tot de supermarkt liggen op straatniveau aan de

Inhoud:	pagina
Albert Heijn besluit dertigjarige zoektocht met ondergrondse vestiging op Museumplein	1
Parkeergarages Museumplein	4
Na het 'hoe' van veiligheid nu het 'hoeveel' invullen	5
De Landelijke Veiligheidsdag	7
Souterain	8
L600: Tunnels en Leidingen in een geotechnische centrifuge	10
Afbauwrobot voor boortunnels maakt pas op de plaats	12
Programmamanagement zet visie op toekomstig Nederland strak in de grondverf	14
COB-congres	16
Uit het oog, uit het hart van de TBM	19

Omgeven door publiekstrekkingen als het Rijksmuseum, het Concertgebouw, het Stedelijk Museum en het met een nieuwe vleugel uitgedoste Van Gogh Museum ligt in hartje Amsterdam het Museumplein. Het Museumplein staat bekend om zijn roerrijke verleden. Er vonden massale 1 mei vieringen plaats, de grote vredesdemonstratie van 1981 kreeg hier zijn apotheose en op sportief vlak werden het Nederlands elftal (Europees kampioen 1988) en Ajax massaal in het zonnetje

Fluin opgezette ondergrondse verblijfsruimten. De hoogte varieert van 3,20 meter tot 4,50 meter.

Van Baerlestraat, tussen de Museum-promenade en uitbreiding van het Stedelijk Museum.

Ingestapt

Benno Leemeijer (41) is teamleider acquisitie bij Ahold Vastgoed. In die hoedanigheid is hij betrokken bij de realisatie van de ondergrondse supermarkt van Albert Heijn 'onder' het Museumplein. Leemeijer, van huis uit sociaal geograaf,

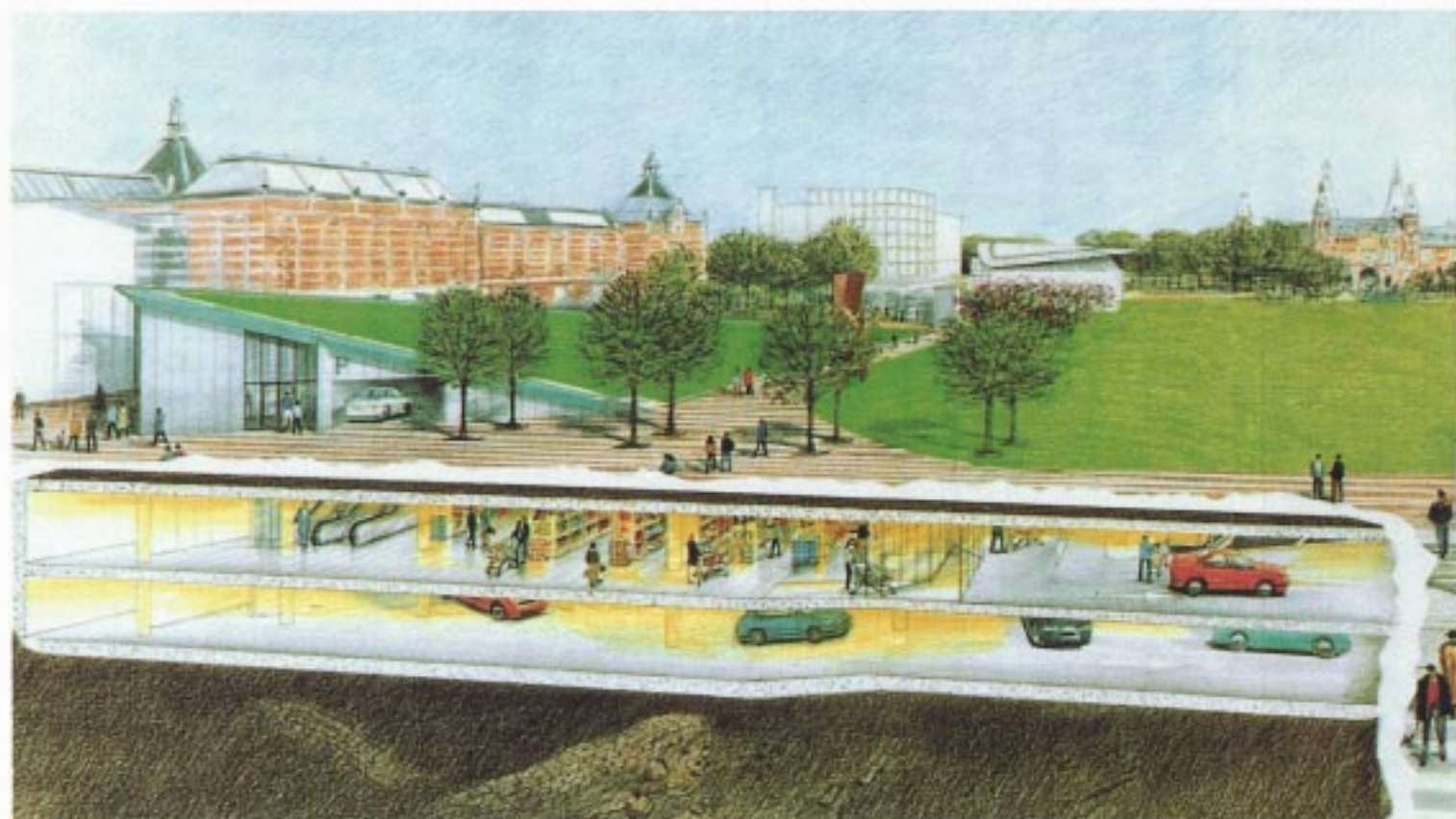
legt graag uit waarom Albert Heijn een ondergrondse supermarkt gaat exploiteren op deze locatie.

Leemeijer: "Om te beginnen: de credits voor wat betreft de projectontwikkeling gaan naar ING Vastgoed. Deze is verantwoordelijk voor de realisatie van de ondergrondse parkeergarage en supermarkt. Ahold Vastgoed kon dankbaar inspelen op deze ontwikkeling, waarbij in eerste instantie alleen van parkeerruimte sprake

was, maar waarbij wij het plan opperden voor de toevoeging van een AH-vestiging. We hadden goede redenen om voor deze locatie te kiezen. Albert Heijn heeft in de omgeving van het Museumplein altijd drie kleinere vestigingen gehad: in de P.C. Hooftstraat, Van Baerlestraat en de Verhulststraat. Dit betreft kleinere supermarkten van zo'n 200 vierkante meter. De afgelopen dertig jaar zijn we constant op zoek geweest naar mogelijkheden om een grotere supermarkt te realiseren in dezelfde buurt. Om uiteenlopende redenen hebben gemeente en stadsdeel Zuid onze voorstellen niet gehonoreerd. Steeds als er een garage of een ander groot gebouw leeg kwam, waren er knelpunten voor wat betreft bevoorrading van de supermarkt en parkeergelegenheid voor de klanten. Toen we hoorden dat ING Vastgoed bij de herinrichting van het plein ook een parkeergarage had gepland, met een oorspronkelijke capaciteit van 800 auto's, ging bij ons een lampje branden. In feite hebben we een klein deel van de parkeergarage gehuurd. Op die 2.000 bruto vierkante meter komt nu onze Albert Heijn-vestiging."

Ondergrondse supermarkten

Leemeijer benadrukt dat Albert Heijn geen voorkeur heeft voor ondergronds bouwen. "Nee, dat laten we puur van de specifieke omstandigheden afhangen. Dat is ook de

reden dat we al 'ondergronds' zijn gegaan met supermarkten in Amstelveen, Den Haag en Rotterdam. De situatie daar is te vergelijken met de situatie rond het Museumplein. Pas als een 'bovengrondse' supermarkt ruimtelijk niet haalbaar blijkt te zijn, komt ondergronds bouwen bij ons in beeld. De bereidheid van de consument om een extra stap te zetten (de consument moet zich verticaal bewegen om in de supermarkt te komen; dat wordt ervaren als een drempel) is daarbij van vitaal belang. Maar daarentegen geldt voor de consumenten rond het Museumplein (gelijk voor onze vestigingen in Amstelveen, Den Haag en Rotterdam) dat ze nu ook al gewend zijn om een extra hobbel te nemen om te kunnen winkelen. Men moet in de buurt rond het Museumplein nu ook al hindernissen nemen om te kunnen winkelen. Dat heeft te maken met gebrekkige parkeervoorzieningen en de drukte in de buurt."

Uitstraling

Op de vraag welke problemen er op te lossen waren, antwoordt Leemeijer: "Omdat we niet op de begane grond gevestigd zijn, wordt het stukken moeilijker om de aandacht van de klant te trekken. Dat is eigenlijk de belangrijkste uitdaging: de natuurlijke uitstraling is nu een stuk minder. We zullen daarom altijd extra aandacht schenken aan oplossingen hiervoor

bij zulke ondergrondse projecten. We doen er natuurlijk alles aan om het de klant zo gemakkelijk mogelijk te maken. Bij het Museumplein is dit adequaat opgelost: de klant staat meteen voor de ingang en kassa's als hij of zij de roltrap afgaat.

bovendien dat de automobilisten hun auto's praktisch tegen onze supermarkt aan kunnen zetten. Al met al zijn we ervan overtuigd dat de klant met plezier zijn of haar boodschappen zal doen in deze supermarkt."

De entree oogt ook fris. Door veel glas te gebruiken is er geen sprake van een bedompte sfeer. Er is tevens gewerkt met daglichttoetreding.

Bovendien is de hoogte van de supermarkt erop ingericht dat het allemaal ruim 'aanvoelt'. Die hoogte varieert van 3,20 meter tot 4,50 meter. Groot voordeel is

Daglichttoetreding ondergrondse supermarkt. Er is veel glas gebruikt, onder andere bij de entree.

Onder: Art Impression museumplein.

"In feite hebben we een klein deel van de parkeergarage gehuurd. Op die 2.000 bruto vierkante meter komt nu onze Albert Heijn-vestiging."

Parkeergarages Museumplein: overdaad aan licht en veiligheid

De herinrichting van het Museumplein in Amsterdam bevindt zich in een vergevorderd stadium. Na vele eerdere gedaantewisselingen van het Museumplein wordt het straks een aantrekkelijke open stadsruimte in het hart van de hoofdstad. Maar de inrichting blijft niet beperkt tot de bovengrondse aanpak van de openbare ruimte, want onder het maaiveld van het Museumplein liggen twee fonkelnieuwe ondergrondse parkeergarages, gecombineerd met een supermarkt. Misschien zijn deze ondergrondse bouwwerken van een iets andere orde dan de buiteninrichting, maar ze blinken uit in openheid én overzichtelijkheid. Op zaterdag 3 juli kon het publiek bij de officiële opening van deze parkeergarages met eigen ogen aanschouwen welk resultaat deze ondergrondse bouwprojecten hebben opgeleverd.

Zeshonderd parkeerplaatsen onder het Museumplein.

Een belangrijke aanzet om ondergrondse parkeervoorzieningen te bouwen, vormde de parkeeroverlast op het Museumplein en in de omliggende straten. Zo ligt er nu ter hoogte van de oude onderdoorgang van het Rijksmuseum een ondergrondse busterminal, die plaats biedt aan 25 bussen. Primair is deze terminal bedoeld voor bussen, maar buiten het toeristenseizoen om is er plaats voor 130 auto's. Daarnaast hebben vrachtwagens met (kunst)goederen voor het Rijksmuseum ook toegang via deze garage, want het museum maakt in de terminal gebruik van een aantal waterdichte opslagdepots.

Sociale veiligheid

Om te zorgen voor sociale veiligheid is in de busgarage ruime aandacht besteed

aan de verlichting. Daarnaast is er voor de buschauffeurs een verblijfsruimte ingericht, waar ze ook kunnen douchen. Om het in- en uitrijden vlot te laten verlopen is de inrit gesitueerd aan de Paulus Potterstraat en de uitrit aan de Hobbemastraat. Een fraai gevormd paviljoen met gevels van glas en een geknikt dak van koper vormt de voetgangersingang en -uitgang van de busterminal.

Veiligheidsgevoel en comfort

De 'tweede' ondergrondse parkeerruimte, gecombineerd met de Albert Heijn-supermarkt, is gesitueerd achter het Stedelijk Museum. De parkeergarage (18.000 vierkante meter) bestaat uit twee verdiepingen en biedt plaats aan rond de zeshonderd auto's. De filosofie van architect Kees Spanjers, ook verantwoordelijk voor het ontwerp van de busterminal, is dat in deze

ondergrondse ruimte voor de bezoeker het veiligheidsgevoel en -comfort voorop moeten staan. Deze gedachte komt met name tot uiting in de gangen op beide verdiepingen aan de oostkant van de parkeergarage. Ze worden van boven belicht met daglicht door de lichtlijn, die over het Museumplein loopt.

Duidelijk bewegwijzering

Om het parkeren in de garage zo efficiënt mogelijk te laten geschieden, is er een duidelijke bewegwijzering aangebracht met rode en groene bordjes. Doelloos rondrijden wordt voorkomen doordat in elke gang éénrichtingsverkeer geldt. Daarnaast wordt de overzichtelijkheid van beide verdiepingen versterkt doordat er in de betonconstructie van de garage bijna geen pilaren zijn aangebracht, wat ook nog eens het parkeren vergemakkelijkt.

Opvallend is dat de twee verdiepingen voorzien zijn van verschillende kleuren: -1 is licht oranje en -2 is voorzien van een citroengele tint. Deze zachte kleuren, in combinatie met de heldere verlichting, geven wederom een extra dimensie aan aspecten als veiligheid en overzichtelijkheid. Ook bij de voetgangerstoegangen tot de garage tegenover het Concertgebouw is hiermee duidelijk rekening gehouden. Om te voorkomen dat mensen direct vanuit het daglicht in een donker gat stappen, zijn de gevels van de entreehuisjes voornamelijk uitgevoerd met veel glas.

Met de opvatting dat veiligheidsgevoel en -comfort voor de gebruiker van de busterminal en de parkeergarage voorop moeten staan, heeft de verantwoordelijk projectontwikkelaar en exploitant ING Vastgoed zich ontpopt tot één van de trendsetters in Nederland op het gebied van het bouwen van ondergrondse, hoogwaardige verblijfsruimtes.